Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Elizaveta Buzu
Dosarul nr. 21r-2338/22
1-19166669-02-21r-21122022

D E C I Z I E
În numele Legii
(dispozitivul)

10 aprilie 2023 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă ***Silvia Cecan***
Judecătorii ***Sergiu Daguța și Silvia Gîrbu***
Cu participarea:
Avocatului *Cristian Zagnat*

a judecat în şedinţă publică recursul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, recursul avocatului Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman și recursul condamnatului Codreanu Roman, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022, prin care a fost admisă parțial plângerea condamnatului Codreanu Roman, înaintată împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 03.03.2022 – 23.11.2022;
Instanța de recurs: 21.12.2022 – 10.04.2023.
Procedura de citare legală a fost efectuată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurenți, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,-

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 472 CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Se respinge recursul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, ca fiind nefondat.

Se admite recursul avocatului Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman și recursul condamnatului Codreanu Roman, se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022 cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.
Preşedintele şedinţei Silvia Cecan

Judecătorii Sergiu Daguța

Silvia Gîrbu

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Elizaveta Buzu
Dosarul nr. 21r-2338/22
1-19166669-02-21r-21122022

D E C I Z I E
În numele Legii

10 aprilie 2023 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă ***Silvia Cecan***
Judecătorii ***Sergiu Daguța și Silvia Gîrbu***
Cu participarea:
Avocatului *Cristian Zagnat*
a judecat în şedinţă publică recursul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, recursul avocatului Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman și recursul condamnatului Codreanu Roman, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022, prin care a fost admisă parțial plângerea condamnatului Codreanu Roman, înaintată împotriva împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 03.03.2022 – 23.11.2022;
Instanța de recurs: 21.12.2022 – 10.04.2023.
Procedura de citare legală a fost efectuată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurenți, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău, a –

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022*, a fost admisă parțial cererea condamnatului Codreanu Roman

împotriva administrației instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat că condamnatul Codreanu Roman *****, născut la *****, a fost deţinut în perioada 02.02.2018 – 06.07.2018, pe parcursul a 154 zile în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Codreanu Roman *****, născut la *****, pentru perioada totală de 84 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 84 (optzeci și patru) zile. S-a redus pedeapsa condamnatului Codreanu Roman *****, născut la *****, pentru perioada totală de 70 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 17 - Rezina, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Codreanu Roman *****, născut la *****, s-a redus cu 14 (paisprezece) zile. S-a redus termenul pedepsei definitive a condamnatului Codreanu Roman *****, născut la *****, stabilit prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2018, în total 98 (nouăzeci și opt) zile. S-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea condamnatului Codreanu Roman în partea reducerii pedepsei pentru perioada deținerii sale în Penitenciarul nr. 15 – Cricova.

2. *Pentru a se pronunța cu încheierea dată, instanța de fond a reținut că*, la 17 octombrie 2019, condamnatul Codreanu Roman a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei.

3. În motivarea plângerii, indică că, a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 – Rezina în condiții inumane și degradante, și anume: în celule supraaglomerate, în lipsa unei ventilări, a unei iluminări naturale, cu alimentare de calitate proastă, cu veceu în celulă nedelimitat, cu pereți în mucegai și insecte.

4. Solicită condamnatul constatarea faptului violării art. 3 CEDO, reducerea termenului de executare a pedepsei.

5. Prin cererea suplimentară din 24.06.2020, condamnatul a invocat deținerea sa în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 15 – Cricova, fapt pentru care a solicitat constatarea faptului violării art. 3 CEDO, reducerea termenului de executare a pedepsei pentru perioada deținerii sale în penitenciarul dat.

Solicitările recurentului:

6. *Împotriva acestei încheieri, recurs a declarat administraţia instituţiei penitenciare nr. 15 Cricova* prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 23.11.2022 emisă în privinţa condamnatului Codreanu Roman, ca neântemeiată. Emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a plângerii condamnatului Codreanu Roman, ca neântemeiată.

7. În susținerea recursului a indicat netemeinicia constatării de aflare în condiţii precare de detenţie în Penitenciarul nr.17- Rezina. Conform bazei de date a Secţiei siguranţă şi regim penitenciar a Penitenciarului nr. 17-Rezina, informaţia ce ţine de numărul paturilor, numărul deţinuţilor din celulele unde s-a menţinut condamnatul Codreanu Roman, nu poate fi eliberată, deoarece în perioada vizată Penitenciarul nr. 17-Rezina, nu ducea o evidenţă zilnică referitoare la deţinuţii din fiecare celulă, precum şi numărul paturilor din acestea.

8. Referitor la celelalte aspecte invocate în cererea de chemare în judecată, comunică faptul că condiţiile de detenţie, pentru condamnatul Codreanu Roman, au corespuns minimului necesar, conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală.

9. Celulele în care s-a deţinut condamnatul Codreanu Roman, au corespuns condiţiilor de detenţie, fiind amenajate conform prevederilor anexei nr. 22 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim.

10. În această ordine de idei, administraţia Penitenciarului nr.17- Rezina, a concluzionat faptul că condamnatul Codreanu Roman, n-a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, pe timpul deţinerii în Penitenciarul nr.17-Rezina, fiindu-i acordat acestuia minimul de condiţii a executării detenţiei.

11. Totodată, recurentul susține că judecătorul de instrucţie eronat, neîntemeiat şi contrar competenţei a aplicat prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, deoarece condamnatului Codreanu Roman, are deja statut de condamnat şi nu de prevenit, ca urmare consideră că neîntemeiat a dispus reducerea termenului numitului în calitate de prevenit.

12. Din cele expuse mai sus, recurentul consideră că plângerea condamnatului Codreanu Roman urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

13. *Împotriva încheierii instanței de fond a declarat recurs avocatul Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman*, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii 23.11.2022 și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, întrucât instanţa de fond neîntemeiat a respins reducerea termenului condamnatului Codreanu Roman, pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în P15 Cricova.

14. Avocatul susține că instanţa a respins solicitarea cet. Codreanu Roman în ce privește termenul de detenţie în P15, fără a studia materialei dosarului prin ce a încălcat prevederile art. 473[4] alin. (1) CPP.

15. Partea apărării menționează că întrucît instanţa de fond nu şi-a motivat soluţia privind respingerea plângerii condamnatului Codreanu Roman cu referire la condiţiile precare de detenţie în Penitenciarul nr. 15-Cricova, consideră că este dificil de a stabili din care considerente instanţa de fond a ajuns la această concluzie.

16. Consideră că, argumentele scrise şi invocate de cet. Codreanu Roman în cadrul şedinţei sunt importante pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abţinerea instanţei ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un şir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanţilor nu le-a fost acordată posibilitatea de a şti dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse, şi în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

17. *Nefiind de acord cu soluția instanței de fond a declarat recurs condamnatul Codreanu Roman*, prin care a solicitat casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare. Motivând că instanța de fond neîntemeiat i-a respins plângerea în partea condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 15 Cricova, fără a lua în calcul că, în perioada în care s-a deținut în acest penitenciar, acesta era supra aglomerat, fapt reținut și de rapoartele internaționale de evaluare a condițiilor de detenție din acest penitenciar.

Argumentele părților:

18. În şedinţa de judecată a instanţei de recurs, avocatul Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman, a solicitat admiterea recursului declarat, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare.

19. Condamnatul Codreanu Roman, în ședința de judecată a instanței de recurs, a solicitat admiterea recursului declarat cu motivele de fapt și de drept indicate în cererea de recurs.

20. Reprezentantul instituției penitenciare nr. 15 Cricova, nu s-a prezentat, procedura citării legale, fiind executată.

Aprecierea instanței de recurs:

21. Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, ca fiind nefondat și de a admite cererea de recurs a avocatului Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman, și recursul condamnatului Codreanu Roman, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23

noiembrie 2022, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

22. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

23. În conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

24. În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral şi ia una din următoarele soluţii, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

25. Instanţa, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat aceste prevederi şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

26. Potrivit prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod.

27. În orice societate democratică, protecţia persoanei este una din atribuţiile de bază ale statului.

28. Conform art. 20 a Constituţiei Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanţelor judecătorești atunci când drepturile, libertăţile și interesele acesteia au fost violate.

29. Colegiul penal reiterează prevederile art. 1 Cod de procedură penală, care stipulează că, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

30. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanța de fond, ceea ce a dus la nerespectarea întru totul a dreptului condamnatului la un proces

echitabil, în sensul că ultimul nu a beneficiat în deplină măsură de o anchetă efectivă, nefiind solicitate actele întru argumentarea soluției de admitere/respingere a cerințelor înaintate de către condamnatul Codrean Roman.

31. În contextul normelor citate supra, Colegiul Penal atestă că concluzia instanței de fond referitor la respingerea ca fiind neîntemeiată plângerea condamnatului Codrean Roman privind aplicarea prevederilor art. 473^2-473^4 Cod procedură penală pentru condițiile de detenție în care s-a deținut ultimul în Penitenciarul nr. 15 Cricova nu poate fi reținută, deoarece, condamnatul are dreptul să înainteze plângere împotriva administrației instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

32. Conform materialelor cauzei se stabilește că, Codreanu Roman a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2018, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

33. Potrivit Raportului prezentat de reprezentantul Penitenciarul nr. 15 – Cricova, Codreanu Roman a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 – Rezina în următoarea perioadă: 02.02.2018 – 06.07.2018, iar în Penitenciarul nr. 15 – Cricova în următoarea perioadă: 06.07.2018 - prezent.

34. Actele cauzei denotă că, plângerea condamnatului Codreanu Roman a fost adresată la 17.10.2019, când condamnatul se deţinea în Penitenciarul nr. 15 Cricova și unde se deține până în prezent, iar potrivit rapoartelor Comitetului pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante (CPT), cât şi a practicii CEDO, în ceea ce priveşte condiţiile sanitare, iluminarea şi ventilarea, aceste probleme persistă în majoritatea încăperilor locative ale penitenciarelor din Republica Moldova, *excepţie fiind instituţia penitenciară nr. 1 din Taraclia, nr. 7 – Rusca* prin urmare în Penitenciarul nr. 15 Cricova persistă condițiile inumane și degradante invocate de condamnatul Codreanu Roman.

35. Mai mult ca atât, având Raportul anual de activitate pentru anul 2017, întocmit de Consiliul pentru Prevenirea Torturii potrivit căruia nivelul de supraaglomerare observat de CpPT într-un număr de celule este inacceptabil, iar potrivit Raportului de bilanț al activității sistemului penitenciar pentru anul 2017, urmare a ultimei evaluări a capacității de cazare a sistemului penitenciar s-a stabilit că, în prezent în condiții de 4m2, în instituțiile penitenciare pot fi plasate 6735 de persoane, față de 8 7635 de persoane câte se dețineau la 31.12.2017. Totuși, luând în considerare necesitatea repartizării pe interior a deținuților pe categorii separate, conform prevederilor art. 205 Cod de executare al RM, se înregistrează aproximativ 5000 de persoane deținute în condiții de supraaglomerare.

36. În conformitate cu art. 473^4 alin. (1) Cod procedură penală, la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.

37. În contextul dat, instanța de recurs atestă că, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise, precum și să stabilească condițiile de deținere a condamnatului Codreanu Roman din Penitenciarul nr. 15 Cricova și anume să indice în ce celule a fost deținut, pe ce perioadă, câți m^2 dețin aceste celule și câte persoane sunt deținute în celulele indicate, prin urmare să facă o analiză detaliată toturor circumstanțelor, dar nu să preia informația oferită de administrația instituției penitenciare care conțin date generale și nu reflectă toate circumstanțele necesare care urmează a fi stabilite la examinarea a astfel de plângeri.

38. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependenţă de probele acumulate, să pronunţe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces, cât și în cererile de recurs, cu probele anexate.

39. Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se respinge recursul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, ca fiind nefondat.

Se admite recursul avocatului Cristian Zagnat, în interesele condamnatului Codreanu Roman și recursul condamnatului Codreanu Roman, se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 noiembrie 2022 cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei Silvia Cecan

Judecătorii Sergiu Daguța

Silvia Gîrbu